

Saltsjö-Duvnäs skola
131 81 Nacka

2010-12-21

Dnr 43-2010:1415

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Saltsjö-Duvnäs skola
i Nacka kommun

2010-12-21

Rektorn vid Saltsjö-Duvnäs skola

131 81 Nacka

Nacka kommun

131 81 Nacka

info@nacka.se

Tillsyn i Saltsjö-Duvnäs skola

Grundskola årskurs 1-6

Förskoleklass

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Saltsjö-Duvnäs skola och Nackakommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Enligt kommunens egen sammanställning över resultaten på de nationella proven i årskurs 3 år 2010 nådde 93 procent av eleverna målen i svenska vilket är en liten förbättring från föregående år. I matematik var det 85 procent som nådde målen vilket är en väsentlig förbättring jämfört med 2009. Resultaten har analyserats och gett upphov till utvecklingsarbete och kompetensutveckling. I årskurs 5 nådde i stort sett samtliga elever målen för utbildningen vilket också bekräftas av resultaten på de nationella ämnesproven.

Vid intervjuer med skolläda och personal framkommer att elevers möjlighet att nå målen för årskurs 5, i hem- och konsumentkunskap samt teknik, inte kan säkerställas utifrån skolans aktuella timplan. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att denna fråga, som även utgjorde ett utvecklingsområde vid Skolverkets tillsyn 2007, inte har klarlagts.

Saltsjö-Duvnäs skola bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller de nationella kraven men vid tillsynen framkommer ett antal utvecklingsområden bland annat att utveckla individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen innehållsmässigt för att dessa ska leva upp till de krav som ställs i grundskoleförordningen. Tillsynen visar även att flertalet elever upplever att de inte har inflytande över undervisningen och inte ges möjlighet att ta ett personligt ansvar för sitt arbete i skolan anpassat till ålder och mognad. Skolan visar inte fullt ut att alla elever erbjuds sin garanterade undervisningstid i samtliga ämnen. Eleverna får inte tillräcklig information om kursplanernas mål i alla ämnen.

Lärarna känner sig i delaktiga i de förändringar som sker men ett behov av ökat samarbete, inom och mellan arbetslagen, framkommer. Flera elever berättar om bra undervisning och roliga skoluppgifter, men också att det varierar mellan lärarna hur stimulerande undervisningen är. Rektorn beskriver i intervjun att hon är medveten om den pedagogiska diskussionen som sker på skolan men att hon inte direkt följer upp undervisningen för att försäkras om en likvärdig utbildning för eleverna. Intervjuer med lärare visar att personalen och skollädaingen är mån om att ge elever med behov av särskilt stöd det stöd de är berättigade till och att lärarna tycker att skolans rutiner fungerar bra i det hänseendet.

Saltsjö-Duvnäs skola har i flera avseenden ett fungerande kvalitetsarbete som dock behöver förbättras inom de utvecklingsområden som har identifierats i tillsynen.

Enligt uppgift från rektorn begär skolan registerutdrag för ny personal inklusive vikarier. Skolan följer de av kommunen fastställda rutinerna för användning av vikarier från vikarieförmedlingar.

Skolinspektionen har i tillsynen av Saltsjö-Duvnäs skola identifierat följande brister som ska åtgärdas

- De individuella utvecklingsplanerna uppfyller inte författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte ansvar för att lärarnas undervisning systematisk följs upp och utvärderas i syfte att utveckla utbildningen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo94).
- Saltsjö-Duvnäs skola kan inte visa att varje elev erbjuds den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen (4 kap. 3 a § 1985 års skollag, 1 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Skolan tydliggör inte utbildningens mål och krav i tillräcklig utsträckning för eleverna (Lpo94).
- Elevernas inflytande över hur utbildningen utformas är inte tillräckligt utvecklat (4 kap. 2 § skollagen, Lpo94).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Rektor och Nacka kommun har ansvar för att Saltsjö-Duvnäs skolas brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast 3 månader från den dag beslutet för Nacka kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Nacka kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråden Birgitta Olsson och Anna Rydin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Bertil Karlhager

Enhetschef

Kerstin Haster

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Saltsjö-Duvnäs skola

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nacka kommun under hösten 2010. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Saltsjö-Duvnäs skola den 10 och 11 november 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Saltsjö-Duvnäs skola, dels den information som samlats in under besöket. I Saltsjö-Duvnäs skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Saltsjö-Duvnäs skola

Skolan	Antal elever
Grundskoleklass	346
Förskoleklass	68

Källa: Skolans egna uppgifter i samband med tillsynen 2010

Saltängens skola och Duvnäs skola med Lagårn' var tidigare egna skolenheter som hösten 2008 gått samman till en skola, Saltsjö-Duvnäs skola. Inför läsåret 2010/2011 beslutades att förskoleklass – årskurs 3 med tillhörande fritidshem samt den kommunövergripande samverkansklassen ska vara belägna på Saltängens skola. Årskurs 4-6 är belägna på Duvnäs skola, där det även finns en fritidsklubb. I skolbyggnaden Lagårn' finns montessoriklasser från förskoleklass till årskurs 3 och en liten särskild undervisningsgrupp kallad "Stjärnskolan". På Lagårn' finns även fritidshem för eleverna i montessoriklasserna. Saltsjö-Duvnäs skola leds av en rektor som till sin hjälp innevarande läsår har en biträdande rektor. Skolan består av tre arbetslag, ett på Saltängens skola, ett på Duvnäs skola och ett på Lagårn' (Montessori). I samtliga arbetslag ingår även elevvårdspersonal och fritidspersonal. Varje arbetslag har en ansvarig arbetslagsledare.

Skolan har valt att profilera sig med inriktning på idrott och hälsa, kultur och en marin inriktning. Detta innefattar bland annat att varje skoldag förlängs för att alla elever ska få möjlighet att röra på sig minst 30 minuter per dag de dagar de inte har idrott på schemat samt ha en friluftsdag per månad. Skolgårdarna på de tre skolorna uppfattas av eleverna som roliga och ger möjlighet till olika former av lek och idrott. Skolbyggnaderna är belägna i ett område med villor och flerfamiljshus och närhet till havet.

Tillsynsprotokoll för Saltsjö-Duvnäs skola

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

☐

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

☐

Lärarnas bedömning och utvärdering

☒

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

☒

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

☒

Tillit till elevens förmåga

☐

Trygghet och studiero

☐

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

☐

Undervisningstid och val

☒

Särskilt stöd

☐

Studie- och yrkesvägledning

☐

Avgifter

☐

Rektorns beslutsfattande

☐

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att Saltsjö-Duvnäs skolas individuella utvecklingsplaner, inklusive skriftliga omdömen, behöver utvecklas så att de uppfyller författningarnas krav på innehåll och utformning.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen.

Motivering:

I samband med utvecklingssamtalen upprättas enligt lärare och skolledning individuella utvecklingsplaner, IUP, för alla elever. De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen har tagit del av är av skiftande utformning och kvalitet. Några individuella utvecklingsplaner saknar omdömen om elevernas kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleverna får undervisning i. Det framgår inte heller tydligt i de individuella utvecklingsplanerna vilka insatser skolan anser relevanta utifrån de nationella kursplanerna för att eleven ska ha framgång i skolarbetet. Saltsjö-Duvnäs skola har vid tillsynen flera olika modeller för individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen. Eleverna i samtliga klasser arbetar inte aktivt med de individuella utvecklingsplanerna och dessa blir därmed inte en del av skolarbetet för alla elever.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Rektors ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att rektorn systematiskt behöver följa upp och utvärdera samtliga lärares undervisning samt verka för att utbildningen utvecklas.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag.

Lpo94, 2.8 Rektorns ansvar.

Motivering:

Vid Skolinspektionens besök på Saltsjö- Duvnäs skola framkommer under lektionsbesök och intervjuer att rektorn inte systematiskt följer upp samtliga lärares undervisning på ett likartat sätt. Det framkommer vid intervjuer med rektorn och lärare att det saknas en tydlighet i rektorns pedagogiska ledarskap mot de nationella målen vad beträffar hur man organiserar och planerar verksamheten. Rektorn säger under intervjun att hon är nära lärarna och hör deras diskussioner, men någon enhetlig uppföljning och utvärdering av lärarnas undervisning görs inte.

Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Fokus på lärande

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan tydligare behöver klargöra mål och krav för eleverna.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2 Mål och riktlinjer.

Motivering:

I samtal med elever framkommer att de inte känner till vad de ska kunna och vilka mål de ska nå i alla ämnen. Vissa klasser har satt upp kursplanemålen i klassrummet, andra har dem i sin skoldagbok men övriga elever vet inte säkert vilka mål de arbetar mot.

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att eleverna i större utsträckning ges möjlighet till inflytande över hur deras utbildning utformas samt att inflytandet anpassas efter ålder och mognad. Skolan behöver i detta arbete utgå från att eleverna kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inläring och för sitt arbete i skolan.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985års skollag.

Lpo 94, 2.3 Elevers ansvar och inflytande, riktlinjer.

Motivering:

Elevernas möjlighet att ta ansvar för sin inläring och sitt arbete i skolan är enligt elever och skollädares mycket skiftande på Saltsjö-Duvnäs skola. Lärare och skollädares säger sig vara medvetna om att elever ges olika möjligheter att ta ansvar för sitt skolarbete beroende på vilken klass de går i. Några klasser arbetar med beting eller veckoschema och eleverna kan således välja i vilken ordning de vill utföra givna uppgifter, men elevernas inflytande över planeringen av undervisningen är begränsat. Vid elev- och lärarintervjuer framkommer att betinget är likadant för samtliga elever i en klass och möjligheten till individualisering är begränsad, alla ska komma till samma sida i läroboken och övningsboken. Vid lektionsbesöken uppfattar Skolinspektionen att de förlagsproducerade läromedlen styr undervisningen i hög grad. Det finns dock ett fåtal undantag där elever ges större möjlighet att vara delaktiga och elevernas behov styr mer än de förlagsproducerade läromedlen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt

Bedömningsområde: Undervisningstid och val

Bedömning:

Skolinspektionen bedömer att varje elev inte erbjuds den garanterade undervisningstiden i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

4 kap. 3 a § första stycket 1985års skollag.

1 kap. 2 § första stycket grundskoleförordningen.

Motivering:

I den timplan som Skolinspektionen fått ta del av, daterad 2004, saknas ämnet teknik. Rektor menar att eleverna erbjuds teknik med stöd av läromedlet NTA. Enligt Skolinspektionen är detta läromedel inte tillräckligt som underlag för att uppnå de nationella målen för årskurs 5 i teknik.

Hem- och konsumentkunskap genomförs enligt timplanen för Saltsjö-Duvnäs skola under årskurs 3. Elever och lärare vet inte under vilken årskurs det i praktiken genomförs vilket har medfört osäkerhet om alla klasser kommer att få hem- och konsumentkunskap innan de slutar årskurs fem. Det finns enligt lärarna inget tydligt beslut i frågan utan det är upp till den enskilda läraren att anordna undervisning i hem- och konsumentkunskap. Vid tidigare tillsyn från Skolverket 2007, var organisationen av dessa två ämnen också upptagna som bristområde. Skolinspektionen finner det anmärkningsvärt att detta inte åtgärdats.

Rektorn uppger vid intervjun att nuvarande timplan inte är avstämd med mottagande skola. Detta medför att varje elev inte kan garanteras tillräckligt antal timmar i samtliga ämnen för att få möjlighet att nå målen i samtliga ämnen.